

مسجد حکمران

میعاد گاه منتظران

www.ketab.ir

یوسفعلی یوسفی

سرشناسه :	یوسفعلی، یوسفعلی، ۱۳۳۵ -
عنوان و نام پدیدآور :	مسجد جمکران / میرادگاه منتظران / یوسفعلی یوسفی.
مشخصات نشر :	قم: کوثر غدیر، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری :	۴۱۸ ص.
شابک :	۳۰۰۰۰ ریال 9-60-8024-964-978 :
وضعیت فهرست نویسی :	فیبا
موضوع :	مسجد جمکران (قم)
موضوع :	(Masjid Jamkaran/Qom)
موضوع :	زیارت و زائران -- آداب و رسوم
موضوع :	Pilgrims and pilgrimages -- Manners and customs
موضوع :	زیارتگاههای اسلامی -- ایران -- قم
موضوع :	Islamic shrines -- Iran -- Qom
رده بندی کنگره :	۱۳۹۶ هـ/۹۶۱/۵۲۶۶ BP
رده بندی دهکده :	۲۹۷/۷۵
شماره ثبت کتاب ملی :	۳۹۲۸۴۲۸

.....شناسنامه کتاب.....

نام کتاب: مسجد جمکران / میرادگاه منتظران

مولف: یوسفعلی یوسفی

ویراستار: محمد نصیری

ناشر: انتشارات کوثر غدیر

نوبت چاپ: اول

تاریخ نشر: ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قطع و صفحه: ۴۱۸ - وزیری

صفحه آرایشی و حروفچینی: انتشارات کوثر غدیر

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۰۲۴-۶۰-۹

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

مراکز پخش:

قم: انتشارات کوثر غدیر / انتشارات مسجد مقدس جمکران / انتشارات میراث ماندگار

تهران: انتشارات آرام دل

قم: میدان آزادگان، خیابان مرصاد، خیابان میرزا کوچک خان، پلاک ۹

چشم انداز این کتاب

فصل یکم: پیشینه تاریخی قم و جمکران / مسجد جمکران / قدمگاه امام / قدمت مسجد / داستان

راستان / مشخصات واقعه / زمین برگزیده / توسعه مسجد و طرح جامع / مساجد متبرکه و مقدس / اماکن منسوب به امام

فصل دوم: از بکران تا خدا (عال مسجد مقدس صاحب الزمان) / توضیح و تفسیر و شرح اعمال / اعمال دیگر

فصل سوم: در عرصه حضور / آداب حضور (توسل و زیارت و آداب زائرین) / زمان حضور (ایام و لیالی حضور) / شب چهارشنبه / شب و روز جمعه / شب شعبان / ایام الله / عریضه نویسی و حاجات / خرافات / برنامه های فرهنگی پیش رو

فصل چهارم: شبهه باو پاسخ / درباره مسجد مقدس جمکران / اصل تشکیک / منابع شناسی / دوازده شبهه محوری / نقد و بررسی شبهه ها / پاسخ علما / بیان به شبهه ها / سخنان علما و فرهیختگان و زائران / پرسش و پاسخ های دیگر

فصل پنجم: تشرفات در مسجد مقدس جمکران / اهمیت تکوینی مسجد / اکبریم حضور / به حضور پذیرفته شدگان (ملاقات با امام) / حاجت رویان / شفا یافتگان

فصل ششم: کتیبه های حرم و آستان مسجد مقدس جمکران /

یکم: اصطلاحات ویژه در موضوع کتیبه نگاری / دوم: کتیبه های مسجد مقدس جمکران / سوم: کتیبه های صحن ها و بیرونی شبستان ها /

فصل هفتم: همراه با ادیبان / دلنوشته ها و اشعار منظوم در باره جمکران / دلنوشته های ادبی / اشعار شعرای آئینی / تک بیت / دو بیت / ها / رباعیات / اشعار کامل / دستنوشته های عاشقانه به امام حاضر و غایب از نظر.

فهرست مطالب

تقریظ و مقدمه حضرت آیه الله سید نورالدین شریعتمدار جزایری	۲۱
دباجه	۲۳
فصل یکم	۲۷
پیشینه تاریخی قم و روستای جمکران	۲۷
و مسجد مقدس صاحب الزمان	۲۷
پیشینه تاریخی قم	۲۸
پیشینه جمکران	۳۱
جمکران و قدمت آن دوره قبل از اسلام	۳۱
دوره اسلامی جمکران	۳۲
مسجد جمکران و پیشگویی امیرالمؤمنین علیه السلام	۳۲
۱. قم و جمکران در اول ظهور	۳۳
۲. قم، زمین مقدس و مشخصات عمارت آن	۳۳
۳. اهتزاز پرچم قائم آل محمد علیه السلام بر فراز بلندی‌های قم و مسجد جمکران	۳۳
توضیح مختصر در باره روایت فوق اینکته:	۳۳
قدمت مسجد جمکران و واقعیات	۳۵
داستان راستان از واقعه مسجد مقدس جمکران	۳۵
مشخصات واقعه	۴۰
د. اماره‌ها و نشانه‌ها	۴۱
و. علائم حقیقی و معنوی	۴۲
ز. کلام امام عصر ارواحنا له الفدا	۴۲
ح. نکته‌های کلیدی و پر رمز و راز	۴۳
قدمگاه خاتم الوصیین	۴۴
قدمگاه مبارک	۴۴
اسامی مسجد	۴۵
زمین برگزیده	۴۵

۴۷	پیشینه تاریخی مسجد مقدس جمکران
۴۷	توسعه مسجد از زمان تأسیس
۴۹	یکی از کرامات در مسجد جمکران
۵۱	سنگ نوشته باقی مانده
۵۲	طرح جامع مسجد مقدس جمکران
۵۴	مجموعه آستان مقدس مسجد جمکران متشکل از:
۵۶	مساجد متبرکه و مقدس
۵۶	مراتب مساجد در فضیلت
۵۷	اماکن منسوب به امام زمان (عج)
۶۳	فصل دوم
۶۳	از جمکران تا خدا
۶۳	(اعمال مسجد مقدس جمکران)
۶۴	اعمال مخصوص مسجد جمکران
۶۵	شرح اعمال
۶۵	۱. نماز تحیت
۶۶	۲. نماز امام زمان (عج)
۶۶	۳. تهلیل گفتن
۶۶	۴. تسبیحات حضرت زهرا
۶۶	۵. یکصد بار صلوات
۶۸	تفسیر سوره حمد
۷۰	عبادت و استعانت قبل از درخواست هدایت
۷۲	هفت مرتبه ذکر رکوع و سجود
۷۲	ادامه شرح اعمال پس از نماز امام زمان (عج)
۷۲	تهلیل (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ)
۷۴	خلاصه کلام
۷۶	ذکر تسبیحات حضرت زهرا (عج)
۷۶	تسبیح در قرآن
۷۷	تسبیح حضرت زهرا (عج) در روایات
۸۰	عظمت ذکرهای نورانی تسبیح حضرت زهرا (عج)

۸۰	۱. «الله اکبر»
۸۱	۲. «الحمد لله»
۸۲	۳. «سبحان الله»
۸۲	صلوات
۸۷	صلوات همراه با تعجیل فرج
۸۸	سجده و صلوات
۸۸	سجده
۸۹	عظمت صلوات در سجده
۹۱	وظایف و اعمال دیگر
۹۲	دعاهای مربوطه
۹۳	فصل سوم
۹۳	در عرصه حضور
۹۴	آداب حضور
۹۴	* توسل و زیارت در آستان مسجد مقدس جمکران *
۹۵	توسل به امام
۹۵	ولایت پذیری برابر با بهشت
۹۶	منشأ قدرت اهل بیت علیهم السلام
۹۶	واسطه تدبیر امور
۹۷	نقش امور مختلف در توسل
۹۷	الف - زمان:
۹۷	ب - مکان:
۹۸	ج - وسایل مادی:
۹۸	د - اعمال:
۹۹	ه - اذکار:
۹۹	در مسیر اهل بیت علیهم السلام
۱۰۰	در مصائب
۱۰۱	زیارت و زائر
۱۰۲	زیارت اهل بیت علیهم السلام
۱۰۳	اهداف زیارت
۱۰۳	زیارت و زیارتنامه

۱۰۴	مفاهیم زیارات
۱۰۴	شرایط زیارت
۱۰۵	آداب زیارت
۱۰۷	مستحبات و مکروهات مسجد
۱۰۹	ایام و ایامی مخصوص
۱۰۹	روزها و شبهای مخصوص تقرب به امام
۱۰۹	شبهای چهارشنبه و جمعه، اقبال عمومی به مسجد
۱۱۰	فضایل شب جمعه
۱۱۳	شبهای چهارشنبه
۱۱۴	نیمه شعبان، میعادگاه جمکرانیان
۱۱۵	فضیلت شب نیمه شعبان
۱۱۷	دعای شب نیمه شعبان
۱۱۸	نیمه شعبان و مداراه به علما
۱۲۲	یک هفته بیتوته در شعبان
۱۲۲	عریضه نویسی
۱۲۳	محل ارسال عریضه
۱۲۶	نمونه هایی از عریضه به امام زمان (عج)
۱۳۰	ترجمه عریضه معروف و مشهور (روایت یکم)
۱۳۲	حاجت
۱۳۷	عرض حاجت واقعی و حقیقی
۱۴۰	اثار و فواید و ویژگی های مترتب بر دعای فرج
۱۴۲	خرافات
۱۴۳	نظر آیه الله العظمی مکارم شیرازی در باره خرافات
۱۴۵	مدال افتخار و توصیه های فرهنگی علما و اندیشمندان
۱۴۷	تولیت و مدال افتخار در رهنمودهای علمای بزرگوار
۱۴۷	آیه الله العظمی صافی گلپایگانی
۱۴۸	آیه الله العظمی وحید خراسانی
۱۴۹	آیه الله العظمی جوادی آملی
۱۴۹	آیه الله العظمی شبیری زنجانی
۱۴۹	توصیه های فرهنگی آیه الله العظمی مکارم شیرازی

۱۵۱	توصیه‌های فرهنگی آیدالله العظمی صافی گلپایگانی
۱۵۲	توصیه‌های فرهنگی آیدالله العظمی وحید خراسانی
۱۵۳	توصیه‌های فرهنگی آیدالله العظمی نوری همدانی
۱۵۴	توصیه‌های فرهنگی آیدالله العظمی سبحانی
۱۵۵	توصیه‌های فرهنگی آیدالله یزدی
۱۵۶	توصیه‌های فرهنگی رئیس سابق رسانه ملی وقت (سید عزت‌الله ضرغامی)
۱۵۷	برنامه‌های فرهنگی پیش رو
۱۵۷	لزوم برنامه‌ریزی فرهنگی و مدیریت والا
۱۵۸	۱. بهره‌اندی از علما
۱۵۸	۲. استعداد بالقوه و آینده نگری
۱۵۸	۳. برطرف کردن مسائل و مشکلات مسجد
۱۵۹	۴. مرکزیت ارای رسانه‌ای دعای تذیه
۱۶۰	۵. بزرگداشت سالگرد تأسیس مسجد
۱۶۰	۶. سامان دهی موضوع راه و تربیضه
۱۶۱	۷. ایجاد مجتمع فرهنگی
۱۶۱	۸. تأسیس مدارس علوم دینی
۱۶۱	۹. تأسیس دانشگاه
۱۶۱	۱۰. ایجاد کتابخانه عمومی
۱۶۱	۱۱. شهر سازی
۱۶۲	۱۲. توسعه حرم:
۱۶۲	۱۳. گسترش راه‌های ورودی و خروجی
۱۶۲	۱۴. اتصال خط راه آهن شهری
۱۶۲	۱۵. ادامه و اتصال خط مونوریل
۱۶۲	بین الحرمین قم
۱۶۲	همجواری مسجد مقدس جمکران و حرم حضرت فاطمه معصومه علیها السلام
۱۶۳	سخنان آیدالله یزدی در باره کار فرهنگی در فضای بین الحرمین
۱۶۴	آیدالله سعیدی تولیت محترم آستانه مقدسه و امام جمعه قم
۱۶۵	فصل چهارم
۱۶۵	شبهه ها و پاسخ ها در باره مسجد مقدس جمکران
۱۶۶	اصل تشکیک!!
۱۶۶	توضیح

- ۱۶۷..... منبع شناسی تأسیس مسجد جمکران.....
- ۱۶۷..... یکم: از طریق کتاب مونس الحزین.....
- ۱۶۸..... دوم: از طریق نقل دانشمندان اسلامی.....
- ۱۶۹..... سوم: از طریق کتب محدث نوری.....
- ۱۷۰..... چهارم: از طریق دانشمندان بعد از محدث نوری.....
- ۱۷۱..... تکمله.....
- ۱۷۲..... تشکیک یا قضاوت‌های نادرست؟؟.....
- ۱۷۳..... نقد و بررسی شبهه‌ها.....
- ۱۷۳..... شبهه یکم: داستان حسن بن مثنی، نسبت دروغ به امام علیه السلام است!.....
- ۱۷۳..... شبهه دوم: لزوم تکذیب مدعیان رؤیت امام عصر علیه السلام در زمان غیبت.....
- ۱۷۵..... شبهه سوم: شبهه غیبت طبیعی داستان!.....
- ۱۷۵..... شبهه چهارم: امام زمان سی ساله یا چهل ساله؟!.....
- ۱۷۶..... شبهه پنجم: تصرف زمین مردم!.....
- ۱۷۷..... شبهه ششم: بی‌نظمی و آشوب نوری!.....
- ۱۷۸..... شبهه هفتم: حضور مردم قداسه آور است!.....
- ۱۸۰..... شبهه هشتم: مسجد جمکران تنها یک جواب است!.....
- ۱۸۱..... شبهه نهم: حلقه مفقوده بی‌اعتنائی علما قرن ۴ و ۵ تا قرن دهم در باره جمکران!.....
- ۱۸۳..... شبهه دهم: کتاب مونس الحزین وجود خارجی ندارد!.....
- ۱۸۷..... شبهه یازدهم: سرنوشت کتاب تاریخ قم؟.....
- شبهه دوازدهم: امام خمینی قدس الله نفسه الزکیه به مسجد جمکران اعتقاد نداشتند و هرگز به این مسجد نرفتند! ۱۸۹
- الف. حضور امام خمینی قبل از پیروزی انقلاب اسلامی..... ۱۹۰
- ب. حضور امام خمینی پس از پیروزی انقلاب اسلامی..... ۱۹۳
- ۱۹۶..... پاسخ علما و بزرگان به شبهات.....
- ۱۹۶..... ۱. آیه الله میرزا حسین نوری (محدث نوری).....
- ۱۹۶..... ۲. آیه الله العظمی شیخ مرتضی حائری (متوفای ۱۴۰۶ هجری).....
- ۱۹۹..... ۳. حضرت آیه الله العظمی بروجردی.....
- ۲۰۰..... ۴. آیه الله العظمی بهجت.....
- ۲۰۰..... ۵. آیه الله العظمی صافی گلپایگانی.....
- ۲۰۰..... ۶. آیه الله العظمی مکارم شیرازی.....
- ۲۰۴..... ۸. آیه الله العظمی محمدعلی گرامی.....
- ۲۰۴..... ۹. آیه الله العظمی حسینی زنجانی.....

۱۱. آیدالله سید احمد خاتمی ۲۰۶
۱۲. آیدالله سید نورالدین شریعتمدار جزایری ۲۰۶
۱۳. پاسخ‌های محققین ۲۰۸
- سخنان علماء، فضلا و دانشمندان معاصر در باره مسجدجمکران ۲۰۹
- آیدالله سید محمدتقی موسوی اصفهانی (رحمته) (۱۳۰۸-۱۳۶۲) ۲۱۰
- آیدالله شیخ عباس قمی (رحمته) (۱۲۵۴) ۲۱۰
- آیدالله العظمی بروجرودی (رحمته) (متوفای ۱۳۸۰ هجری قمری) ۲۱۰
- آیدالله العظمی امام خمینی (رحمته) ۲۱۱
- آیدالله العظمی حاج شیخ عبدالله فاضل لنکرانی [پدر آیدالله العظمی فاضل لنکرانی (ره)] ۲۱۱
- آیدالله العظمی نجفی مرعشی (رحمته) ۲۱۱
- آیدالله العظمی شیخ مرعشی النوری (رحمته) ۲۱۲
- مقام معظم رهبری حضرت آیدالله العظمی امام خامنه‌ای - مدظله العالی ۲۱۲
- آیدالله العظمی بهاء النبی (رحمته) ۲۱۲
- آیدالله العظمی بهجت (رحمته) ۲۱۳
- آیدالله العظمی صافی گلپایگانی ۲۱۴
- آیدالله العظمی مکارم شیرازی ۲۱۶
- آیدالله العظمی نوری همدانی ۲۱۸
- آیدالله العظمی شبیری زنجانی ۲۱۸
- آیدالله حاج علی بنیاه اشتهااردی (رحمته) ۲۱۸
- آیدالله العظمی سبحانی ۲۱۹
- آیدالله العظمی سید محمد علوی گرگانی ۲۱۹
- آیدالله شیخ محمد یزدی ۲۲۰
- آیدالله محسنی ملایری ۲۲۲
- آیدالله امامی کاشانی ۲۲۲
- آیدالله مجتهدی تهرانی ۲۲۳
- آیدالله مسعودی خمینی ۲۲۳
- حجت‌الاسلام دکتر محسن غروی‌ان (مدرس حوزه و دانشگاه) ۲۲۴
- آیدالله وافی یزدی ۲۲۴
- آیدالله محمد حسن رحیمیان ۲۲۵
- دکتر سهیل اسعد ۲۲۵

- گزیده دل نوشته هایی از شیفتگان و عاشقان آن حضرت ۲۲۶
- توسعه مسجد ۲۳۲
- اعمال مسافر و غیر آن ۲۳۲
- کامل یا ناقص انجام دادن اعمال ۲۳۲
- مسافر یا کثیر السفر ۲۳۲
- مشروح پاسخ ها ۲۳۳
- گزیده پاسخ های آیه الله العظمی مرعشی نجفی رحمته الله ۲۳۳
- گزیده پاسخ های آیه الله العظمی سیدصادق روحانی ۲۳۴
- گزیده پاسخ های آیه الله العظمی مکارم شیرازی ۲۳۵
- گزیده پرسش ها و پاسخ های دیگر علما و بزرگان ۲۳۷
- اهمیت باره مسجد جمکران: مسجد جمکران از چه اهمیت ویژه ای برخوردار است؟ ۲۳۸
- موضوعات حل بار رفتن به جمکران: آیا چهل بار رفتن به جمکران برای قضای حاجت مندرکی دارد؟ ۲۳۹
- موضوعیت شب چهارشنبه: آیا شب چهارشنبه به مسجد جمکران رفتن مندرکی دارد؟ ۲۴۱
- موضوعیت احاطه انوار احاطه عالم: اگر امام زمان علیه السلام به همه جا احاطه دارد، پس چرا جمکران ؟ ۲۴۲
- مسجد سهله و ارتباط امام و شیعیان: مسجد سهله چه ارتباطی با حضرت مهدی علیه السلام دارد؟ ۲۴۲
- سرنوشت عریضه های انداخته شده در چاه جمکران ۲۴۴
- عدم امکان افشای اسرار مردم در چاه عریضه ۲۴۵
- نظر علما و بزرگان و مراجع دینی در باره عریضه نویسی ۲۴۶

فصل پنجم ۲۴۷

تشریفات در مسجد مقدس جمکران ۲۴۷

- شرف زمانی و شرف مکانی (اهمیت تکوینی مسجد جمکران) ۲۴۸
- شرف المكان بالمکین ۲۴۸
- قابلیت همجواری ۲۵۰
- جلوه های خاص ۲۵۰
- بیوته در مسجد جمکران ۲۵۱
۱. تکریم و توجه علما ۲۵۱
- شیخ بهایی رحمته الله ۲۵۲
- علامه محمد تقی مجلسی رحمته الله ۲۵۲
- علم الهدی رحمته الله ۲۵۲
- آیه الله العظمی شیخ عبدالکریم حائری یزدی رحمته الله [متوفای ۱۳۵۵] ۲۵۳
- آیه الله شیخ محمد تقی باقری رحمته الله [متوفای ۱۳۶۵ هجری] ۲۵۳

- آیه الله العظمیٰ حجت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ (متوفای ۱۲۷۲ هجری) ۲۵۴
- آیه الله صافی گلپایگانی (آخوند ملا محمدجواد صافی گلپایگانی (۱۳۳۷ ش)) ۲۵۵
- آیه الله حاج شیخ محمدتقی آملی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ (۱۳۰۴ - ۱۳۹۱) ۲۵۵
- آیه الله شیخ ابوالقاسم کبیر رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ (۱۲۵۳ - ۱۲۸۰ هـ ق) ۲۵۶
- حاج شیخ ابراهیم صاحب زمانی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ۲۵۶
- حاج آقا حسین فاطمی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ۲۵۶
- حاج شیخ عباس تهرانی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ۲۵۶
- آیه الله العظمیٰ سید محمد تقی خوانساری رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ (متوفای ۱۳۷۲ هجری) ۲۵۷
- آیه الله آملی یزدی طبا طبیبی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ (متوفای ۱۳۸۰ هجری) ۲۵۷
- آیه الله العظمیٰ صدر رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ۲۵۷
- آیه الله العظمیٰ فیض رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ۲۵۷
- آیه الله العظمیٰ ماز رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ۲۵۸
- آیه الله زاهدی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ۲۵۸
- آیه الله حسنعلی اصفهانی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ۲۵۸
- علامه امینی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ (متوفای ۱۳۹۰ هـ ق) ۲۵۸
- علامه طباطبائی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ۲۵۸
- حضرت امام خمینی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ۲۵۸
- آیه الله العظمیٰ امام خامنه‌ای ۲۵۹
- آیه الله ابوالقاسم روحانی ۲۶۰
- آیه الله العظمیٰ اراکی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ (متوفای ۱۳۷۲ هـ ش / ۱۴۱۵ هـ ق) ۲۶۰
- آیه الله العظمیٰ سید محمد رضا گلپایگانی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ۲۶۰
- آیه الله العظمیٰ نجفی مرعشی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ۲۶۱
- آیه الله العظمیٰ میرزا هاشم آملی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ۲۶۲
- آیه الله مصطفیٰ خمینی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ۲۶۲
- آیه الله العظمیٰ بهاء الدینی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ۲۶۲
- آیه الله العظمیٰ بهجت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ۲۶۳
- آیه الله العظمیٰ نوری همدانی ۲۶۳
- آیه الله محسنی ملایری ۲۶۳
- آیه الله مجتهدی تهرانی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ۲۶۴
- آیه الله اشتهاردی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ۲۶۴
- آیه الله بنی فضل رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ۲۶۴

۲۶۴	سید حسن نصرالله
۲۶۴	آیه الله العظمی احمد زنجانی
۲۶۵	آیه الله العظمی فاضل لنکرانی
۲۶۵	حضور دسته جمعی علما
۲۶۷	۲. در محضر امام
۲۶۸	تشرف آیه الله شیخ محمدتقی باقری رحمته الله علیه
۲۷۰	حاج محمدعلی فشنندی رحمته الله علیه
۲۷۰	حاج ابوالقاسم پاینده رحمته الله علیه
۲۷۰	میر تقی تبریزی
۲۷۰	شیخ محمد کمال فر
۲۷۱	آیه الله شیخ ابوالحسن قمی
۲۷۱	دیدار پیران علمای با امام زمان علیه السلام در جمکران
۲۷۲	آیه الله خوشوقت رحمته الله علیه
۲۷۳	تشریفات دیگر
۲۷۳	تشریفات در خواب
۲۷۳	۳. حاجت روایافتگان
۲۷۷	۴. شفا یافتگان
۲۸۳	فصل ششم:
۲۸۳	کتابه های آستان مسجد مقدس جمکران
۲۸۳	یکم. «اصطلاحات ویژه کتیبه نگاری»
۲۸۳	دوم. «کتابه های مسجد مقام»
۲۸۳	سوم. «کتیبه های صحن ها و بیرونی شبستان ها»
۲۸۴	مقدمه
۲۸۵	یکم؛ اصطلاحات ویژه کتیبه نگاری
۲۸۵	مناره و گلدسته
۲۸۵	کاربرد اصلی مناره ها
۲۸۶	گنبد
۲۸۶	مقرنس
۲۸۷	نقوش اسلیمی

۲۸۸	رسمی بندی
۲۸۸	گیره چینی
۲۸۹	کاشیکاری معرق
۲۸۹	کاشی معقلی
۲۸۹	کاشی خشتی (هفت رنگ):
۲۹۰	منبت کاری
۲۹۱	خطوط کتیبه ها
۲۹۱	۱. خط ثلث
۲۹۲	۲. خط رومی
۲۹۳	کوبی بنال (معقلی)
۲۹۴	۳. خط نسخ
۲۹۴	۵. خط نستعلیق
۲۹۵	دوم؛ «کتابهای مسجد مقام»
۲۹۵	گنبد مسجد مقام
۲۹۷	مناره ها و گلدسته های مسجد مقام
۲۹۹	سر در اصلی ورودی مسجد مقام و ایوان (بر سمت)
۳۰۰	ایوان شمالی و ورودی مسجد مقام:
۳۰۴	درون شبستان مقام
۳۰۴	ضلع جنوبی یا قبله مسجد مقام:
۳۰۵	محراب مسجد مقام (مقرنس محراب)
۳۰۵	مسجد مقام
۳۰۸	مقرنس و چهار زاویه مسجد مقام
۳۱۰	۱. مقرنس سمت راست (زاویه جنوب غربی) اتصال ضلع شرقی و ضلع جنوبی مسجد مقام
۳۱۳	۲. مقرنس سمت چپ (زاویه جنوب شرقی) اتصال ضلع جنوبی و ضلع شرقی مسجد مقام
۳۱۴	ضلع شرقی مسجد مقام: و مابین مسجد مقام و شبستان حضرت زهرا (س)
۳۱۸	۳. مقرنس سمت چپ (زاویه شمال شرقی) اتصال ضلع شرقی و ضلع شمالی مسجد مقام
۳۱۹	ضلع شمالی مسجد مقام
۳۲۲	ضلع غربی مسجد مقام و مابین مسجد مقام و شبستان امام علی (ع)
۳۲۵	زیر گنبد مسجد مقام (یا پوسته داخلی گنبد)
۳۲۷	سقف کاذب مسجد مقام

کتابهای بیرونی شبستان های امام علی (ع) و حضرت زهرا (س) روبه صحن جامع مهدوی ۳۳۰

۱. کتابهای بیرونی شبستان ۱ و ۲ امام علی (ع) ۳۳۰

کتیبه های گنبد های شبستان ۱ و ۲ امام علی (ع) ۳۳۰

ضلع شمالی بیرونی شبستان ۱ امام علی (ع) ۳۳۱

(رو به صحن جامع مهدوی - مابین شبستان امام علی ۲ و مسجد مقام) ۳۳۱

ورودی و خروجی ضلع شمالی بیرونی شبستان ۱ و ایوان طاق بند ۳۳۱

نمای بیرونی ضلع غربی شبستان ۲ امام علی (ع) (رو به رواق و باب نواب خاص) ۳۳۳

ورودی و خروجی ضلع غربی و ایوان طاق بند شبستان ۳۳۳

نمای بیرونی ضلع شمالی شبستان ۲ امام علی (ع) (رو به صحن جامع مهدوی) ۳۳۶

ورودی و خروجی ضلع شمالی شبستان ۲ و ایوان طاق بند ۳۳۶

۲. کتابهای بیرونی شبستان ۲ حضرت زهرا (س) ۳۳۸

کتیبه های گنبد های شبستان ۱ و ۲ حضرت زهرا (س) ۳۳۸

دیوارهای ضلع شمالی بیرونی شبستان ۱ حضرت زهرا (س) ۳۳۸

سر در اصلی ورودی شبستان حضرت زهرا (س) (شمالی) ۳۳۹

نمای بیرونی شبستان ۲ حضرت زهرا (س) (نمای حیاط و صحن جامع مهدوی) ۳۴۰

دیوارهای بیرونی ضلع شمالی شبستان ۳۴۱

سر در اصلی ورودی شبستان ۲ حضرت زهرا (س) (در شمالی) ۳۴۱

ایوان و ورودی و خروجی ضلع شرقی شبستان ۳۴۴

کتیبه های صحن جامع مهدوی: ۳۴۷

از دریچه روبه قبله ۳۴۷

کتیبه های نمای بیرونی و روبه صحن و حیاط و جامع مهدوی ۳۴۷

کتیبه های حیاط و صحن حضرت خضر (ع) ۳۵۵

کتیبه سقا خانه ها ۳۵۶

سقاخانه جنوب شرقی حرم (صحن خضر نبی) ۳۵۶

سقا خانه شرقی صحن عیسی بن مریم ۳۵۸

فصل هفتم ۳۶۱

همراه با ادیان ۳۶۱

نکته های ادبی در وصف مسجد جمکران ۳۶۲

دل نوشته ها ۳۶۲

۳۶۷	تکبیرتی!
۳۶۸	رباعی ها و دویتی ها
۳۷۴	اشعار کامل در وصف مسجد مقدس جمکران
۳۷۴	ز شاخ گل معطر جمکران است
۳۷۵	جمکران پایگاه ملایک
۳۷۵	بنای رفیع
۳۷۶	دلهم قرار نمی گیرد از فغان بی تو
۳۷۷	بوی بهشت می رود از جمکران تو
۳۷۷	گنجشک های جمکران
۳۷۸	خزان جمکران
۳۷۸	جمکرانی
۳۷۹	فغانستان
۳۷۹	شرافت مسجد جمکران
۳۷۹	اینجا جمکران
۳۸۰	تجلی گاه صاحب زمان
۳۸۰	یک شب بیا ستاره بریزم به پای تو
۳۸۱	ساحل دریای بی کران
۳۸۲	محراب جمکران
۳۸۳	هر کجای جهان
۳۸۳	دنیای با حضور تو دنیای دیگری ست
۳۸۴	پرماجرایی جمکران
۳۸۴	شرحی از داستان
۳۸۵	درمان دردها
۳۸۶	جمکران کعبه جان
۳۸۷	جمکران پایگاه مسلمین
۳۸۷	راه گمشده جمکران کجاست؟
۳۸۸	قصه دل
۳۸۹	در فضیلت مسجد جمکران
۳۸۹	غمی به وسعت دریای بیکران
۳۹۰	کانون مهر و قبله دلها
۳۹۰	جمکران منزل دلنار

- ۳۹۱ غروب روز سه شنبه
- ۳۹۲ چشم انتظار
- ۳۹۳ میعادگاه جمکران
- ۳۹۴ جمکران نقطه امید جهان
- ۳۹۴ کرپلا یا جمکرانی
- ۳۹۵ آفتاب آسمان جمکران
- ۳۹۵ کوچ پرستو
- ۳۹۶ مرا به ساحل دریای بی کران ببرید
- ۳۹۷ جمکران تو
- ۳۹۷ عظمت مسجد جمکران
- ۳۹۹ منابع و مآخذ
- ۳۹۹ منابع (الفبایی) عناوین کتاب ها
- ۴۰۸ اسناد دیگر
- ۴۱۱ تصاویر دستنوشته های عاشقانه (به امام حاضر و غایب از نظر)

www.ketab.ir

تقریظ و مقدمه حضرت آیه الله سید نورالدین شریعتمداری جزایری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَمَنْ يُعْظَمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ^۱

شعائر جمع شعیره به معنای علامت و نشانه است، شعائرالله به معنای نشانه‌های پروردگار است، پس هر چیزی که انسان را به یاد خدا می‌اندازد شعائر الهی است و این آیه عام است و شامل تمام شعائر اسلامی و هر چیزی که انسان را به یاد خدا و عظمت خدا و دین او می‌اندازد می‌شود، بزرگداشت آن نشانه تقوای دل‌هاست. مقصود از بزرگداشت شعائر بالا بردن موقعیت و مقام آنهاست و آنچه در خور احترام و عظمت آنهاست به جای آوردن و بزرگداشت حقیقی از آن کسانی است که تقوای دل دارند و تقوا روح پرهیزگاری و احساس مسئولیت در برابر فرمان الهی چیزی است که کانوی آن قلب و روح آدمی است و از دل و روان به جسم سرایت می‌کند. از این جهت است که تعظیم شعائر الهی از نشانه‌های تقوای دل است پس حقیقت تقوا همان تقوای دل است، که به جسم اثر می‌گذارد و مسجد مقدس جمکران یکی از مصادیق شعائر الهی است که بزرگداشت آن نشانه تقوای دل‌هاست؛ زیرا این مسجد مقدس به امام زمان علیه السلام منسوب است و در نظر عرف مردم بزرگداشت آن بزرگداشت امام زمان علیه السلام است و بیش از هزار سال است که مورد تعظیم علماء و عرفا و بزرگان دینی بوده و هست. و توجهی که علمای بزرگ در طول تاریخ به آن داشته‌اند و ملتزم به رفتن به آنجا و خواندن نماز در آن بوده‌اند، این مطلب را ثابت می‌کند. علاوه بر این در امور مستحبی پشتوانه مستحکمی هست که به نام «اخبار من بلغ»^۲ که می‌تواند رفتن به این مسجد و نماز خواندن در آن را شرعی نماید که توضیح این اخبار در جواب شبهات آمده

۱. سوره حج (۲۲)، آیه ۳۲: «ترجمه: این است [فرايض خدا] و هر کس شعائر خدا را بزرگ دارد در حقیقت آن [حاکمی] از باکی

دل‌هاست.»

۲. توضیح مفصل در باره اخبار من بلغ در فصل مربوط به پاسخ به شبهات آمده است.

است (فصل چهارم) و جناب مستطاب حضرت آقای یوسفعلی یوسفی که هم از علوم حوزوی و هم علوم دانشگاهی (کارشناسی ارشد الهیات و معارف) را دارا می‌باشد (سطح یک حوزه پایه ۱ تا ۶) را باتمام رسانده و هم اکنون در حال تحصیل در سطح ۲ می‌باشد) نیز مؤلف کتاب‌های با ارزش در معارف دینی هست، با سعی و تلاش فراوان در مدت طولانی هر آنچه در ارتباط با تعظیم و بزرگداشت این مسجد مقدس است جمع آوری کرده. و می‌توان گفت این کتاب تنها شناسنامه‌ای برای مسجد مقدس جمکران نیست، بلکه فرهنگنامه‌ای برای آداب مساجد و ذکر و دعا، آداب دینی دیگر است. در این کتاب شبیهاتی که به مسجد وارد کرده‌اند جواب داده شده و جوابیه بسیاری از علما و بزرگان نیز آورده شده است و روشن است که وارد کردن شبهه بر هر امر قطعی و مسلمی آسان است اما پاسخگویی به آن، بزرگان از علم و دانش را به زحمت می‌اندازد.

مطالعه این کتاب را به تمام پیروان حق و حقیقت و همچنین کسانی که می‌خواهند از آداب دینی برخوردار گردند توصیه می‌کنم.

والسلام علیکم

قم. حوزه علمیه مقدسه

سید نورالدین شریعتمدار جزایری

دیباچه

بیش از هزار سال است که مؤمنان در مسجد مقدس صاحب الزمان جمکران به نماز و دعا و استغفار و توبه و تضرع مشغول هستند و ندای یا صاحب الزمان دل شکستگان و عاشقان آن حضرت یاد آل یگانه دوران و منجی عالم بشریت را در دل‌ها زنده می‌کند. خداوند کریم در قرآن می‌فرماید: ﴿... لَمَسْجِدَ أُسَسِّ عَلَى التَّقْوَى مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ يَكْرَهُ الْمُطَهَّرِينَ﴾^۱

شان نزول این آیه در باره مسجد نبی است که اولین مسجد مهمی است که به دست مبارک رسول خدا ﷺ بنا شده و ثواب یک نماز در آن برابر با انجام یک عمره است: ".... عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مَنْ أَتَى مَسْجِدِي مَسْجِدَ قُبَا فَصَلَّى فِيهِ رَكْعَتَيْنِ رَجَعَ بِعُمْرَةٍ"^۲

اما این فضیلت در باره مساجد دیگری همچون مسجد مقدس صاحب الزمان - ارواحنا له الفدا - در جمکران، که اساس آن برپایه اصول اسلامی و تقوای الهی می‌باشد، نیز صدق می‌کند، چرا که اگر بر اساس تقوا نبود مومنان بی‌شماری صدها سال برای نماز و دعا و استغفار به این مکان روی نمی‌آوردند.

۱. سوره توبه (۹)، آیه ۸-۹؛ مسجدی که از روز اول بر تقوا بنا شده شایسته است که در آن نماز کنی، در آنجا مردانی هستند که دوست دارند خود را پاک سازند و خدا کسانی را که خواهان پاکی اند دوست دارد.

۲. کامل الزیارات، ص ۲۵.

هم اکنون در زمانی قرار داریم که سالانه به طور میانگین حدود چهارده میلیون نفر زائر مشتاق از راه دور و نزدیک به این مسجد می آیند.

به وضوح مشاهده می شود اقبال این همه مشتاقان حریم کوی یار و حضرت صاحب الامر علیه السلام مصداق آیه ﴿... كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ تُؤْتِي أُكْلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا...﴾^۱ می باشد که هر کس در هر زمان می تواند از میوه های معنوی آن بهره مند گردد.

فصل بنی کتاب حاضر به شرح زیر است:

در فصل نخست، تاریخچه شهر مقدس قم و تاریخچه مسجد مقدس جمکران بیان می شود.

در فصل دوم، اعمال مسجد مقدس جمکران گفته می شود.

فصل سوم، به آداب زیارت و عبادت اختصاص داده شده است.

در فصل ششم که به کتیبه های آستان مسجد مقدس جمکران اختصاص دارد ما بر آنیم تا اسناد کتیبه ای مسجد مقدس صاحب الزما عجل الله تعالی فرجه جمکران را به عنوان سندی ماندگار در تاریخ به یادگار بگذاریم.

مسجد مقدس جمکران شاهد تحولات فراوان ساخت و ساز بود و در آینده نیز امکان گسترش آن می رود؛ از این رو هم برای ماندگاری کتبه های این مسجد، نیز برای انتخاب و گزینش کتبه های جدیدتر در ساخت و سازهای جدید با نگاه به آنچه تا کنون نگاشته شد با وسعت نگارش بهتری صورت خواهد گرفت که این در طراحی و گسترش نوع نگارش هم اثر گذار است.

فصل هفتم نیز اشعار شاعران و نوشته های ادیبان در باب مسجد مذکور، آورده شده است.

۱. سوره ابراهیم (۱۴)، آیه ۲۴ و ۲۵؛ آیا ندیدی خدا چگونه مثل زده سخنی پاک که مانند درختی پاک است که ریشه اش استوار و شاخه اش در آسمان است (۲۴) میوه اش را هر دم به اذن پروردگارش می دهد و خدا مثلها را برای مردم می زند شاید که آنان پند گیرند (۲۵).

در انتها از عوامل و اشخاص حقیقی و حقوقی که ما را در ادامه و روند آماده سازی مجموعه حاضر مساعدت و یاری نمودند تقدیر و تشکر خویش را ابراز می‌نمایم:

تولیت محترم حضرت آیه الله رحیمیان - حفظه الله تعالی و معاونت‌های آستان مقدس مسجد جمکران به ویژه معاونت فرهنگی و معاونت روابط عمومی و همچنین از بزرگوارانی که در امر یادداشت برداری و آماده سازی بخش کتیبه ها مساعدت نمودند تقدیر و تشکر می‌نمایم؛ آقایان بزرگوار:

- مهندس معفر مؤمن نژاد - مهندس اسماعیل مظاهری - مهندس محمدرضا شاداب - کاشی کار حاج هادی کوه صبری و خدام بزرگوار آقایان: حجة الاسلام ابراهیم صدوقی - حجة الاسلام مهدی دهیسی و آقای رجبعلی مشکینی.

اللَّهُمَّ عَجِّلْ لَوْلِيكَ الْفَرَجَ وَالْعَافِيَةَ وَالنَّصْرَ وَاجْعَلْنَا مِنْ خَيْرِ أَعْوَانِهِ وَ أَنْصَارِهِ وَ الْمُسْتَشْهِدِينَ بَيْنَ يَدَيْهِ^۱

شهر مقدس قم

بر فعلی یوسفی. ۱۳۹۴

^۱ مصباح‌المتجهّد، ص ۵۸؛ «و عَجِّلْ لَوْلِيكَ الْفَرَجَ وَالْعَافِيَةَ وَالنَّصْرَ». اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ أَنْصَارِهِ وَ أَعْوَانِهِ وَ الدَّائِمِينَ عِنْدَهُ وَ الْمُسَارِعِينَ إِلَيْهِ فِي قَضَاءِ حَوَائِجِهِ وَ الْمُحَامِلِينَ غَدَهُ وَ السَّابِقِينَ إِلَى إِرَادَتِهِ وَ الْمُسْتَشْهِدِينَ بَيْنَ يَدَيْهِ. بحار الأنوار، ج ۵۳، ص ۹۶.